

ERDÉLY.

TAMÁSI ÁRON.

Tamási Áron regénye — a *Szűzmáriás királyfi* —: székely szimfónia. Polifón zene, amely a lélek, a szellem és az idegek húrjait fogja össze. Bartók Béla szívet-kongató székely-dalainak prózába öntése. Öröm és fájdalom együtt. Élet.

És mint minden élet teli váddal, úgy ez is. Vádirat, mely számonkéri az elvetélt tehetségeket, a kimennyilt virágokat. Nem az ifjú Bolyai dobban-e előnk a lapokról, kérdezve: miért kell csöndben elhallgatni, miért kell borba fulladni a fejlődő tehetségnek? Nem is székely tragédia ez, de magyar: gyökerestől. A meg nem értett östehetség elherdálása. Pedagógiánk, egész közéletünk csődjét is feltárja.

Fáj a szívem a kis Csorja Bódiért. Pedig mennyi sok ismeretlen Csorja Bódik vannak szerte, akiknek a magyar tehetségek sorsa a kietlen sziklán való pusztulást rendelte végzetül. Nem lehet eleget írni róla: hogy szeretetet, minél több szeretetet az iskolába. Oly kevés Fazekas Ádám van, aki szívével és lelkével: tanár. Aki fájának forró szerelmével a fejlődő tehetséget meglátja s a pubertás válságos időszakában a rügöző bimbót szelíd szóval, megértő szívvel a kibomláshoz segíti.

Egészen különös, friss hangon ír Tamási Áron. Nem is értem, hogy a sűrű székely kifejezéseket egyesek miért kifogásolják? Miért akarják ezt az üde színt kigyomlálni? Szép ez az első pillanatra idegennek hangzó idióma s nagyon élvezetes és örvendeni való, nem pedig hibáztatni. Dehogy is zavarnak ezek az — alföldi magyaroknak — néha idegenül hangzó kifejezések. Hiszen a mondat tartalma megadja a teljes értelmet. És a mondatok hegyi levegőt lehelnek magukból. Szomjasan szívja az ember a havasok illatát, s keletre nézünk, ahonnan bátor, tavaszi szellő gyanánt betört: Tamási Áron.

(Szeged.)

K. E.

SZÜZMÁRIÁS KIRÁLYFI.

S a fenyvesek egy légénnyről beszéltek, aki elindult egyszer és ment, mint a Nép lelke, árván, és ment a földön és a föld felett, mert meg akarta keresni a fényt, a kioltott tüzet és a vizek eredetét. És sok megállott esztendőök és sok rohanó esztendőök mulva, megvillant egyszer előtte az elveszett fény, fellobbant előtte a kioltott tűz, és ő vérébe mentette a tüzet, lelkébe a fényt s hirdetni kezdte újra az elfelejtett Népek.

Tamási Áron: *Szűzmáriás királyfi*, 1928 II: 142.

Szabó Dezső nélkül nem jöhetett volna Tamási Áron és a *Csodálatos élet* nagyszerű előképe annak a szerényebb, de melegebbhangú szimfóniának, amellyel Tamási Áron a székely nép sorsát szimbolizálni akarja. Valóban „csodálatos“ és „szűzmáriás“ minden vízió, ahol a székelység irodalomra ihletődik. Valami egészen különleges fajtája az emberiségnek és a magyarságnak: nem